

DOBRO LETO

Leto 2010 je bilo za našo Ajdo kljub neugodnim vremenskim razmeram v znamenju uspešno opravljenih delovnih nalog; meseci so minevali pod skupnim imenovalcem zglednega delovnega druženja članov društva pri praktičnem delu in pri izobraževanju, kar nekaj pa je bilo tudi sodelovanja s člani drugih Ajd. V društvu so se utrinjale velike in manjše ideje ter vznikale drobne inovativnosti. Nekatere od vseh teh smo tudi uresničili in nanje smo zelo ponosni. Druge bodo počakale na boljše čase ali na primernejše priložnosti.

Upajmo si končno že priznati: Dobri smo!

Urednica

**ZDRAVO, SREČNO IN DOBRO
LETO 2011**

vam želimo:

**predsednica Franka Ozbič,
univ. dipl. inž. agr. in
člani IO Društva AJDA Goriška.**

OKROGLA MIZA

O ZNAČILNOSTIH LETOŠNJE BIODINAMIČNE PRIDELAVE

1. decembra smo se v učilnici Biotehniške šole Šempeter pogovarjali o posebnostih letošnje biodinamične pridelave. Voditeljica omizja FRANKA OZBIČ, univ. dipl. inž. agr. je sodelujoče poznavalke in poznavalca posameznih delovnih področij spretno in s popolnim obvladovanjem celotne problematike debeli dve uri vodila skozi letošnje pridelovalno leto.

IVANA STANCICH VENIER je predstavila delo v svojih kraških vinogradih v luči letošnjih pridelovalnih izkušenj. Dosledno in natančno škropljenje s preparati 500, 501 in M.T. ter čaji in pomožnimi pripravki je rešilo letino na njeni kmetiji v pridelovalni sezoni, v kateri še marsikateremu konvencionalnemu vinarju ob izdatni »pomoči« kemične industrije to ni uspelo.

MARTIN GREGORC je ob sodelovanju univ. dipl. inž. agr. GRETE SORTA predstavil letošnje dogajanje v svojem domačem sadjarstvu. Poudaril je pomen škropljenj z biodinamičnimi preparati, preslico in sirotko, ki da jih je opravljal redno in temeljito. Greta Sorta pa nam je dala predvsem kopicu strokovnih napotkov za škropljenje in obrezovanje ter nas opozorila na nekatere pasti pri tem. Kot Franka Ozbič in Martin Gregorc je tudi ona priporočila stalno prisotnost v nasadih in pazljivo opazovanje rastlin.

EDA GRUDEN, MARJANA PEČENKO in ANICA KOSOVEL so nas seznanile z značilnimi dogajanja pri letošnjem vrtnarjenju: mokro in vlažno vreme je botrovalo gnitju, plesnim in ponekod slabi rasti vrtnin. Na zatožno klop so spet prišla obolenja paradižnika na posameznih območjih. Svetla izjema je bil paradižnikov nasad pod nadstrešnico na našem oglednem vrtu, ki se je še pozno jeseni ponašal z zdravimi in okusnimi plodovi. Voditeljica Franka Ozbič je na koncu povzela predlagane ukrepe za preprečevanje težav, ki so se pojavljale v letošnji pridelavi. Greta Sorta pa je prisotne še enkrat spomnila na dejstvo, da so rastline, ki so pravilno biodinamično oskrbovane, pripravljene tudi na pogoje v tako ekstremnih pridelovalnih sezonah, kot je bila letošnja. » Biodinamiki smo 365 dni na leto v službi naših rastlin,« je dodala.

Franka Ozbič, predsednica društva:

Z OPRAVLJENIM DELOM SMO LAHKO ZADOVOLJNI

Poročilo o delu za leto 2010, ki ga bomo potrjevali na občnem zboru v marcu 2011, bo vsebovalo vse prvine programa dela za omenjeno obdobje, saj ga bomo do takrat v celoti izpolnili, poleg tega pa bo potrebno k opravljenemu delu pripisati še dodatne točke, ki jih ni bilo v programu.

TEMELJNE DELAVNICE

Izkop in vkop kompostnih preparatov in preparatov za gnojenje 500 in 501 smo opravili v predvidenem času in z že ustaljenim številom sodelujočih. Preparati, ki smo jih lani prvič zakopali v rastlinske ovojnice, so se pri izkopu letos izkazali za prav tako ustrezne, kot tisti v živalskih ovojnicah. Še več, naše strokovnjakinje menijo, da so nekateri preparati v drevesnem lubju bolje uspeli. Za letošnji vkop smo vse kompostne preparate razen rmana spravili v rastlinske ovojnice, 420 rogov pa smo napolnili z gnojem.

Izdelava preparata M.T. je uspešno potekala po naših posameznih centrih. Pripravili smo tudi premaz za sadno drevje in vinsko trto ter posebno pasto za tak namen.

Nabiranje zdravih rastlin za preparate smo opravili po razporedu, čeprav je bilo vreme zelo neugodno, priporočeni dnevi za nabiranje pa, kot je znano, skopo odmerjeni. Seveda je bilo potrebno rastline tudi posušiti, hrastovo lubje tudi zmleti, iz svežih baldrijanovih cvetov pa iztisniti sok.

Izdelani so bili homeopatski preparati za zaščito rastlin pred posameznimi škodljivci, (proti srni, jelenu, divjemu prašiču in voluharju) ter poseben, vsestransko uporaben preparat po Holzerjevem receptu za zaščito pred divjadjo.

Pripravi kompostnih kupov smo tudi letos posvetili vso pozornost. Na našem oglednem vrtu smo to opravilo združili s prikazom izdelave kupa v okviru seminarja o osnovah biodinamike.

K delavnicam uvrščamo tudi celoletni praktični prikaz vseh faz dela na oglednem vrtu, te vključujejo še uvodno predavanje in praktične vaje. Tudi letos pa smo organizirali prikaz sajenja rastlin za mlajše otroke in v ta namen rezervirali zanje gredico.

IZOBRAŽEVANJE ZA DELO

Naša izobraževalna srečanja so potekala po zastavljenem programu, le v oktobru smo organizirali še dodatno predavanje.

6. januarja je predavateljica HELENA KOMEL, univ. dipl. inž. agr. predstavila naš projekt domačih sort semen. Ob tej priložnosti smo si po že ustaljeni navadi izmenjali semena vrtnin.

23. januarja smo v izobraževalni delavnici pod vodstvom DRAGA PURGAJA vadili pravilno obrezovanje jablan.

3. februarja sta nam o spomladanskih opravilih na vrtu in v sadovnjaku ter o pripravi kolobarja predavali naši GRETA SORTA, univ. dipl. inž. agr. in OLGA ŽELEZNIK.

20. februarja smo na izobraževalni delavnici obrezovali hruške pod vodstvom GRETE SORTA.

7. aprila je bilo predavanje našega starega znanca Dr. ANTONA KOMATA z naslovom Umetnost preživetja.

7. oktobra smo imeli predavanje MIŠE PUŠENJAK o rastlinskih boleznih in škodljivcih.

21. oktobra nam je neodvisni raziskovalec s področja holistike Brane Žilavec, ki živi in dela v Angliji, predaval o holističnem pristopu k vprašanju prehrane.

3. novembra sta nam GRETA SORTA, univ. dipl. inž. agr. in OLGA ŽELEZNIK predavali o jesenskih opravilih na vrtovih in v sadovnjakih.

Od 22. do 26. novembra je FRANKA OZBIČ, univ. dipl. inž. agr. predavala na seminarju Osnove kmetovanja po biološko-dinamični metodi. Seminar je bil namenjen predvsem novincem.

1. decembra smo organizirali okroglo mizo o problemih biodinamične pridelave.

Poleg tega smo 5. junija imeli strokovno ekskurzijo na Koroško, 20. septembra pa so se nekateri naši člani udeležili obiska permakulturne kmetije Seppa Holzerja.

Še enkrat:

Z OPRAVLJENIM DELOM SMO LAHKO ZADOVOLJNI

Majdin gaj je vedno bolj tudi drugi dom naše Ajde

Vrtnarija Železnikovih na Vogrskem postaja s požrtvovalno pomočjo naših Olge in Majde Železnik kraj, ki gosti različne dejavnosti Društva Ajda Goriška. Poleg centralne mešalnice za pripravo biodinamičnih škropiv je pod vrtnarsko streho dobila dom tudi Ajdina tržnica, po potrebi pa nudi Majdin gaj prostor za katerega od sestankov ali shodov članov društva.

Naj povemo, da so v ritmičnem mešalu na Vogrskem letos namešali 2790 litrov škropiva iz biodinamičnih preparatov, kar pomeni, da je smo toliko litrov tudi poškopili po naših obdelovalnih površinah. V to količino seveda niso vštete količine škropiva, ki so ga namešali člani z lastnimi mešali. Ajdina tržnica v Majdinem gaju je poslovala vsak petek od oktobra dalje. Kolikšna količina raznovrstnih vrtnin je v tem času dobila nove porabnike, ne vemo, lahko pa rečemo, da je tak način trženja primer dobre prakse tudi za ostale Ajde, kar nam tudi priznavajo.

Dobra misel modro izbira svoj program

Sekcija našega društva Dobra misel deluje dobro leto, vendar se lahko pohvali z dokaj uspešno bero predavanj in delavnic, ki jih je v tem času organizirala. V februarju je Dobra misel gostila Sanjo Lončar z Modrostjo naravnih rešitev; v aprilu Janka Kozamernika z Bachovo cvetno terapijo; marca sta Olga in Majda Železnik skupaj z delavničarji sadili zelišča za vrt in balkon; Mag. farmacije Jože Kukman je bil gost Dobre misli kar dvakrat – v maju in juniju in obakrat je svoje teoretično in praktično znanje delil z udeleženci delavnic kar v naravi; julija je bila ekskurzija na Livek; oktobra je Stipe Hečimović udeležence delavnice »iz prve roke« spoznaval z divjimi rastlinami; novembra je Terezija Debeljak z delavničarji pripravljala mešanice čajev; decembra pa so udeleženci, kot se za ta čas spodobi, delali različne aranžmaje kar v učilnici Biotehniške šole.

TRIKRAT BRAVO

za vse obiralce in obiralke jabolk, ki ste 26. septembra letos v Cerkvenjaku v ne preveč idealnih vremenskih razmerah uspešno ubranili obiralsko čast Primorcev. BRAVO! BRAVO! BRAVO! Ta akcija je bila prva iz novega akcijskega programa PRIDNI (Prijateljski dninarji), ki smo ga v novembru nadaljevali z akcijo obiranja oljk v Frankinem oljčniku. Pridni »PRIDNI«!

ISKRENA HVALA

vsem članom in ostalim sodelavcem, ki kakor koli pripomorete k uresničevanju ciljev našega društva, še posebej pa tistim, ki prispevate material za naše delo in tistim, ki nam pri izpeljavi delavnic in izobraževanja nudite gostoljubje na svojih posestvih. Naj med temi posebej omenim Biotehniško šolo Šempeter, katere pomoč je za nas še posebej dragocena.

Nadejam se sodelovanja z vsemi tudi v prihodnjem letu, kajti le skupaj z vami lahko naše društvo dosega zastavljene cilje. Srečno!

Predsednica Franka Ozbič, univ.dipl.inž.agr.

Ajdine novice so periodični brezplačni informator za člane Društva Ajda Goriška. Uredniški odbor: Franka Ozbič, univ.dipl.inž.agr., Mija Pavlin in Breda Medvešček. Urejanje in teksti, oblikovanje in postavitve: Breda Medvešček. Šempeter, december 2010, 140 izvodov.

KOLENDAR IN ČLANARINA

Naj vas spomnimo, da si s plačilom članarine Društvu Ajda Goriška zagotovite prejem brezplačnega izvoda Setvenega koledarja za kmetovalce, vrtničarje in čebelarje. Če niste prepričani, ali ste članarino za leto 2010 že plačali, pokličite Savino Franko na 041987146.

OBVESTILO

Razširjena izdaja Ajdinih novic št. 13. tudi na spletu od 25. dec. dalje (www.ajda-goriska.si).

ZAKOP SEMENA

24. 12. ne pozabite zakopati letošnjega semena vrtnin in poljščin. Seme v papirnatih vrečkah zložite v steklen kozarec, ga nepredušno zaprite in položite v izkopano jamo. Pokrijte z desko in nasujte zemljo. Seme naj bo v zemlji do 6. januarja 2011.

PROGRAM PREDAVANJ IN DELAVNIC DO APRILA 2011

Ajda

JANUAR

5. januar	Kako pripravimo semenice Predava: Fanči Perdih

FEBRUAR

2. februar	Izmenjava domačih sort semen med člani in priprava kolobarja na vrtu Predavata: Olga Železnik in Franka Ozbič, univ. dipl. inž. agr.
18. februar	Delavnica: Obrezovanje sadnega drevja Vodita: Greta Sorta, univ. dipl. inž. agr. in Martin Gregorc

MAREC

2. marec	Občni zbor društva

APRIL

6. april	Novosti v b-d pridelavi – povzetek predavanj z mednarodnega seminarja, ki ga organizira agronomska fakulteta v Mariboru Predava: Marjana Pia Pečenko

OKTOBER

5. oktober	Rezervirano za predavanje tujih strokovnjakov

NOVEMBER

2. november	Jesenska opravila na vrtovih in v sadovnjakih Predavata: Greta Sorta, univ. dipl. inž. agr. in Olga Železnik

DECEMBER

7. december	Okrogla miza: Značilnosti b-d pridelave v vinogradu, sadovnjaku in na vrtu

Vsa predavanja in občni zbor bodo ob 17. uri v eni od učilnic Biotehniške šole Šempeter, uro začetka delavnice pa vam bomo sporočili.

PROGRAM PREDAVANJ IN DELAVNIC DO JULIJA 2011

DOBRA MISEL

JANUAR

12. 1. ob 18. uri	Zakaj biodinamiki nimajo težav z glivicami? Predava: SANJA LONČAR; kraj pred.: Biotehniška šola Šempeter.

FEBRUAR

9. 2. ob 17. uri	Masaža rok in nog z eteričnimi olji. Predava: MARJETKA ROJC; kraj pred.: Biotehniška šola Šempeter.

MAREC

9. 3. ob 17. uri	Homeopatija - nadaljevanje. Predava: LIDIJA BLAŽIČ; kraj pred.: Biotehniška šola Šempeter.

APRIL

13. 4. ob 17. uri	Čaji in nadaljevanje jesenske teme. Predava: TEREZIJA DEBELJAK; kraj pred.: Biotehniška šola Šempeter

MAJ

28. 5. ob 13. uri	Hrana iz divjih rastlin in priprava namazov. Delavnico vodi: MARIJA HEČIMOVIČ, mag. farmacije. Delavnica bo potekala na vrtnariji Majdin gaj.

JUNIJ

11. 6. ob 13. uri	Sočenje zelenjavnih sokov. Delavnico vodi: ALMA GABRIJELČIČ. Delavnica bo potekala na vrtnariji Majdin gaj.

KAPLJICE MODROSTI ALI V NARAVI JE VSE ENOSTAVNO

Predavanje Jana Kozamernika

V letošnjem aprilu nam je Jan Kozamernik pripravil izredno zanimivo predavanje o Bachovih cvetnih zdravilih. Z besedami dr. Edwarda Bacha, britanskega zdravnika, utemeljitelja zdravljenja s cvetnimi zdravili, homeopata in bakteriologa, je povedal, da je v naravi vse enostavno, bolezen pa da ni niti strahota niti kazen, ampak le korektivno sredstvo, ki ga uporablja naša duša, da nas ubrani pred še večjimi zmotami in nam prepreči, da bi si prizadejali še večjo škodo. Temelj Bachovega cvetnega zdravljenja je upoštevanje načina povezave človekove osebnosti z dušo kot tudi z okoljem, v katerem človek živi. Pri načinu izdelave in priprave cvetnih zdravil kakor tudi pri njihovi izbiri in uporabi so upoštevane vse naravne zakonitosti, ki pogojujejo tudi njihovo delovanje za vzpostavitev notranjega ravnovesja.

Predavatelj nam je na zanimiv, a hkrati zelo sistematičen način opisal več vrst zdravil. Razložil je njihovo delovanje ter opisal motnje, pri katerih posamezno zdravilo učinkuje. Poudaril je, da so Bachova zdravila zelo učinkovita predvsem takrat, ko se obolenje še ni resneje pokazalo na fizični ravni, če pa se to že zgodi, je po njegovem mnenju čas za homeopatsko zdravljenje. Cvetna zdravila spreminjajo notranje nihanje organizma. Za pravilno izbiro zdravila je potreben analitičen pristop terapevta, hkrati pa tudi njegovi intuicija in logika. Kozamernik nam je zaupal tudi zanimivost, da nekatera od cvetličnih zdravil lahko uporabljamo tudi za zdravljenje boleznih rastlin. Tako naj bi npr. kapljice lesnike preprečevale glivične bolezni, oljka naj bi se uporabljala za okrepitev energije rastlin, oreh pa za pospeševanje njihove rasti.

[medvejka](#)

AJDINA TRŽNICA

V petek, 17. decembra je zadnjič v letu 2010 poslovala Ajdina tržnica. Običajno tržno uro smo podaljšali v razširjeno sejo izvršnega odbora in nato še v prijateljsko srečanje ob okusnih kulinarčnih in pekovskih dobrotah naših članic ter ob žlahtni vinski in žgani kapljici. Sklep se je bil, da bo tržnica odprta tudi v januarju, in sicer od 14.1.dalje.

Umetnost preživetja

V aprilu smo spet gostili našega starega znanca dr. Antona Komata,

ki nam je iz zakladnice svojega obsežnega raziskovalnega dela in dolgoletnih izkušenj pripravil predavanje **UMETNOST PREŽIVETJA**. Kot že tolikokrat, nas je tudi tokrat popeljal v svet, v katerem živimo, pa ga še vedno ne poznamo dovolj niti ne znamo z njim modro ravnati, s tem pa ogrožamo sebe in ostale živalske in rastlinske vrste. Opozoril je, da je energetska baza za pridelavo hrane, njeno tehnološko pripravo, pakiranje, skladiščenje in transport hrane (nafta) preveč požrešna in škodljiva. Zato bo nujno preiti na lokalno pridelavo hrane in na lokalni trg. Naša država da odločno preveč hrane uvaža, vendar Komat meni, da tako ne bo šlo več, kajti že 44 držav je prepovedalo vsakršen izvoz svoje hrane, ker jih skrbi zase in hočejo biti samooskrbne. Država, ki se bo naslanjala zgolj na uvoz hrane, ne bo imela prihodnosti. Meni, da bi v naši državi morali imeti učinkovitejšo in enotnejšo kontrolo nad kakovostjo živil, podpirati pa sonaravno pridelavo hrane.

Predavatelj spomni na teorijo Johna S. Milla o tem, da bo na določeni točki razvoja ekonomija prišla do ničelne rasti, ko ne bomo več povečevali vnosa naravnih virov in kapitalskih donosov, ampak bomo začeli z doslednim recikliranjem, proizvodnjo kakovostnejših izdelkov in servisiranjem proizvodov. Pravi, da je prišel čas, da to vzamemo resno. S tem bi na planetu zmanjševali porabo naravnih virov in porabili le toliko, kolikor narava lahko obnovi. Seveda bi z vsemi temi dejavnostmi povečevali tudi zaposlenost. S sonaravno pridelavo kakovostne hrane bi zniževali stroške za zdravstvo, življenje bi bilo kakovostnejše in prav tako družbeni odnosi. Svetovni državni sistemi bi morali brzdati apetite farmacevtske industrije, ne pa ji dovoljevati, da ta skupaj z zdravstvom zgolj zaradi povečevanja dobičkov premika meje oz. spreminja parametre med zdravjem in bolezenskim stanjem prebivalcev. Predavatelj se je dotaknil še številnih drugih tem – tudi obsedenosti nad čistočo, ki povzroča onesnaženje zaradi prekomerne in največkrat nepotrebne uporabe nevarnih kemičnih čistil; še posebej je opozoril na šokantno ugotovitev o alarmantno povečanem procentu neplodnosti zaradi hormonskih motilcev v okolju in hrani. Če nam ni vseeno, moramo začeti ukrepati – najprej pri sebi, je prepričan Anton Komat.

Člane vodstva društva so opozorila Antona Komata dodatno vzpodbudila pri pripravi novega projekta Ajdine tržnice, ki smo ga začeli poskusno uvajati oktobra 2010. Projekt tržnice je uspel in postaja ena od rednih dejavnosti Društva Ajda Goriška; nameravamo ga nadaljevati tudi v zimskih mesecih, saj smo ugotovili, da imajo nekateri naši člani v tem času viške shrankov oz. predelanih živil, po drugi strani pa se povpraševanje po takšni ponudbi med kupci na naši tržnici vedno bolj povečuje. V decembru je bilo na voljo oljčno olje, kraško vino, poljščine, nekatere vrtnine, kruh iz domače pekarnice, mandeljni, orehi, jabolka, marmelade, čaji, začimbna zelišča, sir. Vse navedeno je iz ekološke ali celo biološko-dinamične pridelave.

Anton Komat je poudaril ugotovitev, da spadajo k nacionalni varnosti predvsem pitna voda, rodnost prsti in genski viri. »Nujno je spet začeti z lokalno pridelavo in lokalnim trženjem hrane.«

DOKUMENTARNI POSNETKI NAŠIH PODVIGOV

Pri Seppu Holzerju

na permakulturni kmetiji smo videli tako nenavadne reči, da večkrat nismo mogli verjeti svojim očem. Ogledovali smo si ribnike, občudovali rake v gojiščih, jabolane v divjini, nasade na terasah, ki jih obdeluje živina, pa ljubke lisaste prašičke, ki so švigali naokrog.

Fotografija: Darinka Drašček

Fotografija: Darinka Drašček

Fotografija: Darinka Drašček

V Cerkvjenjaku smo premagali deževen dan

Fotografije: Nevenka Vrančič

